

ת"פ 26589/06 - מדינת ישראל נגד איברהים מילאץ

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 13-06-26589 מדינת ישראל נ' מילאץ

בפני כב' השופטת דינה כהן-לקח

המאשימה	בעניין: מדינת ישראל
הנאשם	נגד
	איברהים מילאץ

הכרעת דין

כתב-האישום

1. כנגד הנאשם הוגש כתב-האישום המחייב לו עבירה של מתן שוחד לפי סעיף 291 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין או: החוק). לפי המתואר בכתב-האישום, בשנת 1995 שימש עמרם קבילו (להלן: קבילו) כראש ענף תעסוקה במנהל האזרחי באיו"ש. במסגרת עבודתו, הנפיק קבילו אישורים לתושבים פלסטינים לצורך עבודה בתוך יישובים ישראליים. הנאשם עבד בחברת העוסקת בחקלאות ועסקה פועלם, ונרג להגעה למשרדו של קבילו לצורך קבלת אישורי עבודה עבור פועלים. בין השנים 2007 עד 2009, במועד שבו ידוע במדויק למאשימה, ביקש קבילו מההנאים כי ירכוש עבורו חולצה ומכנסיים של המותג "טומי הילפינגר" בשווי של כמה מאות ל"ר (להלן: הבגדים). הנאשם נענה לבקשתו של קבילו, ומסר לו את הבגדים. קבילו לקח את הבגדים, מבלי לשלם עבורם לנואשם. לפי הנטען, במעשה אלה נתן הנאשם שוחד לעובד ציבור לאחר פועלה הקשורה לתקיפתו.

השלשלות העניינים בהליך והתשובה לאישום

2. כתב-האישום המקורי הוגש בשנת 2010 כנגד הנאשם ונכגד תשעה נאים נוספים שהועמדו לדין יחדיו. בהתאם לכך, מלכתחילה כתב-האישום המקורי כלל עשרה אישומים, כאשר לכל אחד מהנאשמים יויחסה עבירה של מתן שוחד לקבילו במסגרת אישום נפרד (ת"פ 10-06-39606). אותה עת, המותב שדן בהליך היה כב' השופט לי-רון. ביום 12.12.2011 נתן כב' השופט לי-רון החלטה בדבר הפרדת המשפט, והוא להאשימה להגיש כתב-האישום נפרד בגין

לכל אחד מהנאשמים. המאשינה הגישה את כתבי-האישום הנפרדים בעניינים של כל אחד מהנאשמים בסוף אפריל 2013. ההליך שבכורתת הנוגע לנאים שלפניו, נפתח במציאות בית-משפט זה באמצע יוני 2013 ואז הווער לטיפול.

3. ירידת המחלוקת בין הצדדים בתיק זה היא רחבה יחסית. בתשובתו לכתב-האישום, הבהיר הנאשם באמצעות בא-כחיו את המייחס לו. הנאשם אישר כי החברה המוזכרת בכתב-האישום נמצאת בבעלות אחיו, וכי הוא עצמו היה מגיע למנהל האזרחי על-מנת ליטול אישורי עבודה עבור הפועלים של החברה. עם זאת, הנאשם הבהיר כי ניתן לקבילו במתנה חולצה ומכנסיים כנתן בכתב-האישום. לgresת ההגנה, לא מן הנמנע שקבילו בלבל בין הנאשם לבין אדם אחר. לחלוין בלבד, נטען כי חל הסיג של זוטי-דברים.

מסכת העדויות והמתווה להכרעה

4. לשיטת המאשינה, העבירה של מתן שוחד בוצעה בין הנאשם (שמחייב את המעשים) לבין קבילו, ולא שanosים נוספים היו עדים לה. בהתאם לכך, עד-התביעה המרכזי עליו ביססה המאשינה את התזה המפלילה היה קבילו. בנוסף, העיד לפניו מטעם המאשינה רס"ב עזרא אישרן, שגבה את הودעת הנאשם במשטרתו.

מטעם ההגנה העידו הנאשם וכן שניים מאחיו: מר אמיר מילאך ומר שריף מילאך.

5. דרך היילוקי מכאן ואילך תהיה כדלקמן: תחילה, עומד על תהליך הוצאה אישורי עבודה לפועלים פלסטיניים בתחום ישראל בזמן הרלוונטיים לכתב-האישום. בשלב הבא, עומד על פרט גרסתו של עד-התביעה קבילו ביחס לעבירה נשוא כתב-האישום, ואבחן את אמינותו עדותו. לאחר מכן, יצא את פרט גרסתו הנגדית של הנאשם ואבחן את אמינותה, בהתייחס בין היתר לעדויותיהם של עד-ההגנה הנוספים שנשמעו לפני. בעקבות כל אלה, אנטה את המשור הראייתי ואת המשור המהותי בנוגע לעבירה של מתן שוחד, ואנמק מדו"ע באתי למסקנה כי יסודות העבירה הוכחו מעבר לספק סביר בנסיבות המקירה דן.

תהליך הנקפקת אישורי עבודה בעת הרלוונטיות לכתב-האישום

6. קבילו שימש בזמן הרלוונטיים לכתב-האישום כראש ענף תעסוקה במינהל האזרחי בא"ש, ומשרדיו היה ממוקם במת"ק עציון שבגוש עציון. במסגרת תפקידו, עסק קבילו בהנקפקת אישורי עבודה לפועלים פלסטיניים שהעסקתם התקสาขา בתחום ישראל. במהלך שמיית העדויות בתיק, התיחסו ארבעת העדים המרכזיים (קבילו, הנאשם ושני עד ההגנה) לתהליך הוצאותם של אישורי העבודה האמורים. לאחר שכל העדים מסרו תיאור דומה של הדברים, ראייתי להתייחס לכך בראשית הדיון, אולם תחילת העיר שתי העורות מקידימות: ראשית, מהעדויות שנשמעו לפני עליה כי ביום, תהליך הוצאה אישורי עבודה לפועלים פלסטיניים שונה מכפי שהוא בעת הרלוונטיות לכתב-האישום. מطبع הדברים, התיاور בו אתמקד ותייחס לתקופה המוגדרת בכתב-האישום (שנתיים 2007 עד 2009). שנית, בעת הרלוונטיות ניתן היה להציג על הבדלים מסוימים בתהליך הוצאה אישורי עבודה לפועלים פלסטיניים שביקשו לעבוד ביישובים ישראלים בירושלים ושומרון, מול אלה שביקשו לעבוד בתחום ישראל. אין מחלוקת כי החברה אשר בשמה ביקש הנאשם לקבל לידי אישורי עבודה לפועלים פלסטיניים, העסיקה פועלים בתחום ישראל (ולא בירושלים ושומרון). ההתייחסות בדיון שלහן תהיה בהתאם.

7. ממכול העדויות שנשמעו בתיק עלה כי בתקופה הרלוונטיות לכתב-האישום, תהילך הוצאה אישורי עבודה לפועלים פלסטיניים שביקשו לעבוד בתחום ירושלמי כدلמן: תחילת, נדרש המעסיק הישראלי להגיש בקשה ראשונית לשירות התעסוקה (המקום בתל-אביב), ובה פרטיהם בנוגע לפועלים הפלסטיינים שהמעסיק עתר לקבל היתר עבודה בעניינם. בחלוフ ימים בודדים (לדברי קבילו, תוך יומיים: עמ' 17, ש' 20-17 לפרטוקול), שירות התעסוקה היה מקבל החלטה בעניינו של כל פועל פלסטיני על-בסיס בדיקות שהיא עורף, ואז מזמן למחשב את פרטי המעסיק, את פרטי הפועלים וכן מענה לשאלת האם עובודתם בתחום ירושלמי אושירה. הנתונים היו עוברים באופן מוחשב למת"ק עציון, שם היה ממוקם משרדו של קבילו.

המעסיק הישראלי יכול היה לברר מול לשכת התעסוקה בתל-אביב האם התקבלה החלטה בנוגע לבקשתו שם. עם זאת, לשכת התעסוקה בתל-אביב לא הייתה עוסקת בהנפקת הפייזית של אישורי העבודה או במסירתם לידי המעסיקים הישראלים /או הפועלים הפלסטיינים. תפקיד זה נתן בידי מת"ק עציון, על-בסיס הנתונים לשירות התעסוקה הציג למערכת הממוחשבת. מהעדויות בתיק עלה כי הנפקת הפייזית של אישורי העבודה על-ידי מת"ק עציון, הייתה מתבצעת באחת משתי הדרכים הבאות: ראשית, המעסיק הישראלי (או מי מטעמו) יכול היה הגיע למת"ק עציון בעצמו, וליטול לידי את אישורי העבודה של הפועלים הפלסטיינים שאושרו, לאחר שהאישורים הודפסו במת"ק עציון. שנייה, אם הוא חולפים ימים בודדים (לדברי קבילו, יום או יומיים: עמ' 12, ש' 27 לפרטוקול), והמעסיק הישראלי לא היה מגיע למת"ק עציון כדי ליטול לידי את אישורי העבודה עבור פועליו, כי אין חולק שמת"ק עציון היה מדפיס את אישורי העבודה של הפועלים הפלסטיינים שאושרו, ושולח אותם לשירות התעסוקה ברשות הפלשתינית, שהוא מעבירות אותן לפועלים עצם.

ככל, תוקף היתרוי העבודה שניתנו לפועלים פלסטיינים לבקשת מעסיק ישראלי, היה שלושה חודשים. לפיכך, היה על המעסיק הישראלי לדאוג לחידוש היתרוי העבודה לפועליו, מדי שלושה חודשים.

כאמור, התיאור האמור של תהילך הנפקת אישורי עבודה לפועלים פלסטיינים שהעסקתם התקבשה בתחום ישראל, עלתה מכל העדויות שנשמעו לפני, והוא אינו בחלוקת ממשית.

עדותם של עד-התביעה קבילו

(א) פרטי גרסתו של קבילו

8. כאמור, קבילו שימש בזמנים הרלוונטיים לכתב-האישום, כראש ענף תעסוקה במנהל האזרחי, ומשדו היה ממוקם במת"ק עציון. בעודו לפני, תיאר קבילו את תפקידו כך: "**להנפיק אישורי עבודה לעובדים בישובים הישראלים ביהודה ושומרון ואישורי עבודה בישראל**" (עמ' 7, ש' 5-6 לפרטוקול). קבילו תיאר את תפקידו במת"ק עציון כנושא אופי טכני בעיקרו, שככל הדפסת היתרוי העבודה של פועלים פלסטיינים שאושרו בלשכת התעסוקה בתל-אביב. ובלשונו של קבילו: "**אני באופן טכני ביותר היתי מדפיס את заявкאות האלה עבור המעסיקים**" (עמ' 7, ש' 9 לפרטוקול). קבילו אישר בחרקירה נגדית כי לא היה לו שיקול-דעת בשאלת האם לסרב או להיעתר לבקשת קבלת היתר עבודה עבור פועל צהה או אחר, וכי ההחלטה בעניין זה הינה מתאפשרת בשירות התעסוקה בתל-אביב (עמ' 11, ש' 22 ואילך לפרטוקול). זאת ועוד; קבילו טען כי לא היה בכוחו להאט או לזרע את קצב קבלת ההחלטה האמור בשרות התעסוקה (עמ' 12, ש' 1-2 לפרטוקול).

9. עם זאת, במהלך עדותו של קבילו הבהירו הנ/photos הבאים לגבי מהות תפקido במת"ק עצון בתקופה הרלוונטית: ראשית, קבילו העיד בחקירה ראשית כי המעסיקים הישראלים לא היו יכולים לקבל לידיהם את היתרי העבודה עבור פועליהם בלשכת התעסוקה בתל-אביב, אלא רק במת"ק עצון שם עבד. ובלשונו של קבילו: "**כדי לקבל פיזת את הרישיונות אחרי הגשת הבקשה, הם היו חייבים להגיע אליו**" (עמ' 7, ש' 15; עמ' 12, ש' 17 לפוטוקול).

שנית, קבילו העיד כי מעסיקים רבים היו נוהגים לתקשר למזכיר הטלפון הנידי שלו (אותו קיבל ממוקם העבודה), כדי לקבל פרטים בטלפון האם הגיעו תשובה בעניין מלשכת התעסוקה בתל-אביב; האם הפועלים הגיעו את בקשתם קבילו היתרי עבודה; והאם ניתן להגיע למת"ק עצון כדי לקבל את היתרי העבודה לפניhem בטרם ההיתרים ישלחו ללשכות התעסוקה ברשות הפלשתינית (עמ' 8, ש' 10 ואילך; עמ' 17, ש' 22; עמ' 19, ש' 2 לפוטוקול).

שלישית, קבילו העיד לפני כי טרם הנפקת היתרי העבודה במת"ק עצון, הייתה מתבצעת במחשב בדיקה אוטומטית שמא קיימת מניעה ביטחונית או משטרתית שможנת במחשב. בהתקיים מנעה כאמור, המערכת הממוחשבת הייתה חוסמת את האפשרות להנפיק לאוטו פועל יותר עבודה (עמ' 13, ש' 8 ואילך לפוטוקול). לשאלת בית-המשפט, הבahir קבילו כי היה יכול להיווצר מצב בו לשכת התעסוקה בתל-אביב הייתה מאשרת מתן היתר עבודה לפועל פלסטי מסויים, אולם כאשר המעסיק היה מגיע למת"ק עצון ומבקש להדפיס את היתר העבודה ולמסור אותו לידי, המחשב היה חוסם את הנפקת היתר עקב קיומה של מנעה ביטחונית או אחרת (עמ' 17, ש' 28-30 לפוטוקול). עקב מקרים מסוג זה, אישר קבילו כי מעסיקים רבים היו נוהגים לתקשר אליו לפני בואם למת"ק עצון, כדי שהיתרי העבודה יודפס מראש. בדרך זו, היה ניתן לוודא טרם הגיעתו של המעסיק למת"ק עצון, האם קיימת מנעה כלשהיא לקבלת היתר (עמ' 18-17 לפוטוקול). ובלשונו של קבילו: "...**כבר בטלפון היתי אומר לו [למעסיק-ד.כ.ל] אם לבוא או לא לבוא...חסכנו הרבה זמן למעסיקים במקומות שיבואו**" (עמ' 18, ש' 2 ואילך לפוטוקול). בעדותו לפני טען קבילו כי היה מסיע לכל מעסיק שהוא מצלצל אליו, ובלשונו: "**מי שהוא מתקשר, היתי עונה ומבצע את הבדיקות לכל מי שהתקשר ללא הבדל**" (עמ' 19, ש' 6). לשאלת באט-כח המשאייה, השיב קבילו כי שעות קבלת קהל במשרד הי משעה 09:00 עד שעה 14:00, וכי היה תור בכניסה אליו ואל עובדת נוספת בשם "ליינדה" שעבדה בחדר הסמוך לו. לדברי קבילו, אם מעסיק היה מצלצל לטלפון הנידי שלו בעת שהיא מקבל קהל במשרדו, הוא היה מחייב את השיב טלפון ני לאותו מעסיק: "**תלו במכשיר. אם הבן אדם שאצלו בחדר יכול לחכות, אז כן**" (עמ' 19, ש' 17 לפוטוקול).

הנה כי כן, מהתייאורים האמורים שמסר קבילו במסגרת עדותו לפני, עולה כי אף אם קבילו לא היה מוסמן לקבל החלטות מהותיות האם לאשר או לסרב לבקשתו שהגשו מעסיקים בשירות התעסוקה בתל-אביב לצורך קבלת היתרי עבודה, הרי השירות שהעניק קבילו במת"ק עצון היה חשוב עבור המעסיקים, ויכול היה לחסוך להם זמן יקר. לוגיה זו אושב ואותה כבאה המשך הדברים.

10. בכל הנוגע לנאים ולעבירה המוחסת לו - קבילו התבונן בפתח מתן עדותו בנאים בעודו ישב על הספסל האחורי של אלומ-הדיונים, זיהה אותו וזכר את שמו (עמ' 7, ש' 18 לפוטוקול). במהלך עדותו, השיב קבילו כי הוא מכיר את הנאשם במשך 6-7 שנים (עמ' 7, ש' 22 לפוטוקול), וכן מסר פרטים שונים>About הנאשם. כך למשל, קבילו ידע לומר כי הנאשם התגורר ברמלה, וכי הנאשם העסיק עובדים בתחום החקלאות, והוא מגיע אליו מדי פעם כדי לקבל

היתרי עבודה עבור פועלים פלסטינים (עמ' 7, ש' 20-18; עמ' 8, ש' 8 לפרטוקול). קבילו אף ذכר כי אישורי העבודה שקיבלו הנאשם, היו עבור פועלים פלסטינים שעבדו בתוך ישראל (עמ' 16, ש' 19 לפרטוקול). בחקירה נגדית, השיב קבילו כי הוא זוכר שהנאשם היה בא לבקש אישורי עבודה לפועלים פלסטינים בשם של חברה, אך לא זכר לומר מה היה בשם של אותה חברה (עמ' 11, ש' 7 לפרטוקול). זאת ועוד; בחקירתו הנגדית אישר קבילו כי בעת הרלוונטיות ידע שהנאשם טיס: "**ידעתי שהוא טיס, שהוא טס...לא ידעת איירاهים [הנאשם] טס לחו"ל. ידעתו שהוא טס אבל לא ידעתו לאן**" (עמ' 11, ש' 13 לפרטוקול). קבילו אף אישר כי מספר מכשיר הטלפון הנייד של הנאשם היה שמור בזיכרונו של מכשיר הטלפון הנייד שלו, וכי הוא (קבילו) מסר את מספר מכשיר הטלפון הנייד של הנאשם לחוקר המשטרתי (עמ' 8, ש' 4-2 לפרטוקול; כך עולה גם מהודעת קבילו במשטרה - נ/1, ש' 80-79).

11. לטענת קבילו, הקשר שלו עם הנאשם נגע לעבודה בלבד: הנאשם היה מגיע למשרד של קבילו כדי לקבל את אישורי העבודה של פועלים פלסטינים עבור החברה שבשמה פעיל, ואילו קבילו היה מנפיק (מדפיס) את האישורים ומוסר אותם לידי. לדברי קבילו, לא היה בין השניים קשר מעבר לכך, והם לא היו נפגשים מוחוץ למקום העבודה (עמ' 7, ש' 26 ואילך לפרטוקול). לשאלת בא-כח המאשימה, הסביר קבילו כי אמונם היה ברשותו את מספר מכשיר הטלפון הנייד של הנאשם אך זאת לצרכי עבודה בלבד, שכן מעסיקים רבים - ובינם הנאשם - היו נהגים להתקשר למכשיר הטלפון הנייד של קבילו כדי להתעדכן בעניין הביקשות שהגישו.

12. לפי עדותו של קבילו, הוא ביקש מהנאשם להביא לו מכנסי ג'ינס וחולצת פולו של המותג "טומי" (עמ' 8, ש' 19 לפרטוקול; ציון כי באולם-הדיונים לא הייתה מחלהקת בין הצדדים שהכוונה היא לחברת "טומי היילפינגר"). קבילו אף העיד כי מסר לנאשם את מידת הבגדים הרצiosa לו (עמ' 9, ש' 11 לפרטוקול). לדברי קבילו, הנאשם נענה לביקשתו, והביא לו למשרד מכנסיים וחולצה כפי שביקש (עמ' 8, ש' 17 ואילך לפרטוקול). לטענת קבילו, הבגדים נמסרו לו בשicket נילון סגורה, כך שאחרים לא רואו את תוכיתה (עמ' 14, ש' 5 ואילך; עמ' 15, ש' 13 לפרטוקול). לאחר רענון זיכרון באמצעות הודעתו במשטרה (נ/1, ש' 79 ואילך), העיד קבילו לפניי כי שווי החולצה שקיבל מהנאשם באותה תקופה היה כ- 400 ל". קבילו לא ידע לומר מה היה שווי המכנסיים אותה עת (עמ' 9, ש' 17 לפרטוקול). לשאלת הסוגירות, השיב קבילו כי אין זוכר האם ביקש מהנאשם להביא לו חולצה ומכנסיים של חברת "טומי" מחו"ל דזוקא, אבל הוא זכר שהנीח שהנאשם הביא לו את הבגדים מהארץ (עמ' 11, ש' 21; עמ' 14, ש' 32 לפרטוקול). בהקשר זה, הסביר קבילו כי אמונם ידע שהנאשם טיס, אולם לא ידע להיכן טס הנאשם והאם טיסותיו הן לחו"ל, ולכן אין זוכר אם ביקש מהנאשם להביא לו את בגדיו המותגים מחו"ל דזוקא (עמ' 11, ש' 21-14 לפרטוקול). לדברי קבילו, לא התקיימה בין הנאשם שיחה על השאלה כמה עלו הבגדים, ומכל מקום הנאשם מעולם לא ביקש מקבילו תשלום כספית עבור הבגדים שמסר לידי לפי בקשתו (עמ' 17, ש' 9-4 לפרטוקול).

בהמשך לדברים האמורים, עיר כי קבילו אישר בעדותו לפניי את הפרטים שכתב על-גבי דף ניר במהלך חקירתו במשטרה ביום 5.7.2009 (נ/1, ש' 74-73). בהקשר זה יובהר כי במהלך החקירה המשפטית, ערך קבילו בכתב-ידו לביקשת החוקר המשפטית, רשימה ובה שמות של אנשים שונים, ולצדיהם סכום כסף שלטענת קבילו הוא קיבל מכל אחד מהם. בסוף הרשימה מופיע בכתב-ידו של קבילו כדלקמן: "**מיילד איירהים [שםו של הנאשם-ד.כ.ל] - חולצה + מכנסיים**" (ת/1).

13. קבילו הוסיף והעיד לפניי כי ידע שקיבלת בגד מותגים במתנה הינה דבר אסור, וכן העיד כי הוא לא דיווח על המתת האמור לאיש (עמ' 9, ש' 14 לפרטוקול). כאשר נשאל מדוע לדעתו נתן לו הנאשם את הבגדים במתנה, השיב קבילו: "**אולי כהכרת תודה...שקיבל שירות טוב**" (עמ' 9, ש' 25-23 לפרטוקול). לצד זאת, ציין קבילו בחקירה

נגדית כי היתרי העבודה שמסר לידי של הנאשם ניתנו ללא סטייה מהשורה, קרי- האישורים הונפקו לפי החלטת שירות התעסוקה ולאחר בדיקה ביטחונית (עמ' 13, ש' 10-8; עמ' 14, ש' 19-17 לפרטוקול). עוד העיד קובילו כי הנאשם קיבל ממו הורשים שהוא זכאי לקבלם ממיילא, וטענת קובילו הוא מעולם לא עשה למען הנאשם פעולה חריגה כלשהיא (עמ' 13, 16 לפרטוקול). קובילו השיב לשאלת הסגנור כי אילו הנאשם היה מסרב להביא לו את בגין המותגים שביקש ממנו, לא היה משתנה דבר ביחסו של קובילו לנאים (עמ' 19, ש' 33 לפרטוקול).

14. במסגרת החקירה הנגדית, הציג הסגנור לקובילו טופס של שירות התעסוקה - נ/ 2 - ובו פירוט שמות של חברות ומוסיקים שונים, הכוילים את השם: "מילא" (הוא שם משפחתו של הנאשם שלפני). הסגנור שאל את קובילו האם יתכן שהתבלבל בין הנאשם לבן אדם אחר או חברה אחרת הנושאים את השם "מילא". על כך השיב קובילו: "**אני מעין בטופס, אבל אני עונה לך שאין לא התבבלתי באדם...אני זוכר שאיברהים מילא הוא היחיד שלא לקחת היתרי עבודה ממני...אני יודע שאיברהים מילא שעזה הנאים פה, הוא זה שהוא בא אליו**" (עמ' 11-10, 15 לפרטוקול). גם לשאלת בית-המשפט, השיב קובילו כי הוא משוכנע שהוא זה הנאשם שנtan לו בגין מותגים (חולצה ומכנסיים) לפי בקשתו כפי שמסר בחקירות המשטרה (עמ' 18, ש' 12 לפרטוקול). לשאלת משלימה של הסגנור, השיב קובילו כי הוא זוכר את הנאשם, וכי אינו מזוהה בני משפחה אחרים של הנאשם, על- אף שהסגנור הציג לקובilio באולם- הדינום צילומים של פניהם (נ/ 5; עמ' 21, ש' 21 לפרטוקול).

(ב) בוחנת אמינות עדותו של קובילו

15. קובילו אינם מלאי צדיקים. עוד בחקירהו במשטרה (נ/ 1), הודה קובילו בליך שוחד ממספר לא מועט של מוסיקים, ובכללם הנאשם. כפי שיפורט להלן, קובילו הורשע בבית-המשפט המחוזי על-יסוד הודהתו (שלא במסגרת הסדר-טיעון), במספר עבירות של הפרת אמונים ולקיחת שוחד, ואף ריצה עונש מאסר בפועל בגין אחורי סORG ובריח בגין CLR.

כאן המקום לציין כי בעדותו של קובילו לפניי, לא נחשפו מכלול פרטי הפרשה שנגעו למעורבים אחרים, ואף לא נחשפו מלוא הלכי מחשבתו של קובילו בעניין. כך למשל, קובילו העיד כי עבר מול מספר רב של מוסיקים, אך ביחס שוחד רק חלק מהם. כאשר נשאל קובילו כיצד בחר מאייזה מוסיק לבקש שוחד, השיב: "**אני לא זוכר להגיד למה ביקשתי מאנשים ספציפיים...אני לא יודע להסביר למה ביקשתי מא' או מב' או מג'...אין לי הסבר לזה. אני לא זוכר**" (עמ' 15, ש' 30; עמ' 18, ש' 20-18 לפרטוקול). גם לשאלת כללית מדוע מושכים שונים ראו לסתו זו מתנות, השיב קובילו בלקיים: "**אין לי הסבר**" (עמ' 16, ש' 10 לפרטוקול). על רקע תשבות אלה, התקשתי לדעת לשורש מניעו ודפוסי התנהלותו של קובילו מכלול המעשים בהם הודה במשטרה. יחד עם זאת, חובה להציג כי קובילו הובא לפניי כעד בהליך שבכורתת, ולא כנאשם. ממשילא, לא נחשפה לפניי מלוא תМОנת-המצב בעניינו של קובילו, וההתמקדות הינה בעדותו של קובילו ככל שהיא נוגעת לנאים בהליך זה.

16. באופן כללי, אומר כי עדותו של קובילו בנוגע לנאים הותירה רושם אמין. ראשית, ניכר היה כי קובילו השתדל לבדוק בעדותו, והוא נמנע מלהסביר על שאלות הנוגעות לנאים כאשר לא ידע או לא זכר את התשובה לגביהן. כך למשל, כאשר נשאל קובילו על-ידי בית-המשפט האם הוא זוכר את צבעם של בגין המותגים שמסר לידיו הנאשם, השיב קובילו כי אינו זוכר (עמ' 18, ש' 14 לפרטוקול). תשובה זו מתקבלת על הדעת בשים לב לכך שהלפפו כחמש שנים ומעלה מאז קרות האירועים הנתוענים ועד מתן העדות במשפט. (יעור כי קובילו לא נשאל שאלה דומה בחקירהו במשטרה בשנת 2009, וממילא לא יכול היה לרענן זיכרונו בנושא).

שנית, גרסתו של קבילו הייתה עקבית וסדרה בעירה. בעדותו לפני, חזר קבילו על עיקרי הגישה שמסר בחקירה המשטרתית ביום 5.7.2009 (נ/1). באotta חקירה במשטרה, מסר קבילו את שמו המלא של הנאשם (שם פרטי ושם משפחה) ואף מסר לחוקר המשטרתי את מספר מכשיר הטלפון הנייד של הנאשם. בינו לבין אחרים שקבעו טען לגבים בחקירה המשטרתית כי הם שילמו לידי סכומי-כסף, הרי בדיון של הנאשם רשם קבילו בכתב-ידיו על-גבי נייר שהגיש לחוקר המשטרתי, כי הנאשם מסר לידי: "חולצה + מכנסיים", ולא ייחס לנԱם דבר מעבר לכך (ת/1). אין בחקירה המשטרת והן בעדותו לפני התייחס קבילו לשם של החברה הספציפית של בגין המותגים שביקש ("טומי") וכן מסר פרטיהם לגבי סוג הבגדים (חולצת פולו ומכנסי ג'ינס). אין בחקירה המשטרת והן בעדותו לפני ניכר היה כי קבילו נזהר מהשורת הנאשם או מהעצמת האחריות המוחסת לנԱם. כך למשל, קבילו הדגיש בעדותו לפני כי היוזמה והבקשה לרכישת בגין המותגים היו שלו, ולא של הנאשם. זאת ועוד; קבילו הדגיש כי הנאשם לא קיבל ממנו דבר שלא היה זכאי לקבלו מילא, וכי לא סטה מהשרה למענו של הנאשם. עוד עיר כי שוויו הכספי של המתת שייחס קבילו לנԱם לא הייתה בשיעור גבוה, והדבר יכול אף הוא להצביע על כך שקבעו לא נסה להעדים את חלקו של הנאשם בפרשה או להסביר את פניו.

שלישית, כפי שצווין לעיל, קבילו הועמד לדין בשנת 2010 בבית-המשפט המחוזי בירושלים בגין מספר עבירות של הפרת אמונים וקבלת שוחד (ת"פ 05-10-33398). בהסכמה הצדדים, הוגש לעינוי כתוב-האישום המתוקן בדיון של קבילו באותו הילך (ת/2). עוד הוגשו לעינוי תשובתו הכתובה של קבילו לכתב-האישום המתוקן כפי שנמסרה לבית-המשפט המחוזי בחתימת עורך-דיןו דאז (ת/3); וכן פרוטוקול הדיון מיום 21.2.2011 בבית-המשפט המחוזי, במסגרתו הודיעה המדינה כי היא مستפקת בתשובתו של קבילו לניסיונות נגדו. בעקבות כך, באותו דיון הרשיע בית-המשפט המחוזי (כב' השופט ר' כרמל) את קבילו בהתאם להודאותו (שניתנה שלא במסגרת הסדר-טייעון) במספר עבירות של הפרת אמונים ולקיחת שוחד (ת/4). מעודתו של קבילו לפני לעלה כי בגין הרשותו האמורה, נגער עליו עונש מאסר בפועל אחורי סORG ובריח, אותו סיים לרבות מאז (עמ' 18 לפרוטוקול). עיון מכלול הממסכים האמורים מלמד כי קבילו הורשע בבית-המשפט המחוזי על-יסוד הודהתו בעבירה של קבלת שוחד, בין היתר, מה הנאשם שלפני (ראו: אישום שביעי לכתב-האישום המתוקן בדיון של קבילו - ת/2). ברוי כי הרשותו של קבילו בבית-המשפט המחוזי בעבירה של לקיחת שוחד מה הנאשם, אינה בגדר ראייה קבילה שניתן לבסס עליה ממצאים עובדיתיים בהילך שלפני (ראו והשוו: דברי כב' השופט בר בע"פ 648/87 סבן נ' מדינת ישראל, פ"ד מט(2) 45, 669 (1988); דברי כב' השופט (כתוארו א') או בע"פ 4392/91 חואג'ה נ' מדינת ישראל, פ"ד מט(2) 51-52 (1995)). עם זאת, הדבר יכול להשילך על מישור הערכת אמינותו של קבילו כעד בהילך זה. העובדה שקבעו הורשע על-סמן הודהתו בלקיחת שוחד מה הנאשם, נתן את הדיון על כך וסימן לרבות את עונשו בגין מעשה זה, יכולה לתמוך באמינותו גרסתו של קבילו לפני, במובן זה שמדובר באדם שמשפטו-שלו כבר הסתיים והוא נתן את הדיון על מעשיו, כך שלכאורה פוחת משמעותית החשש שהוא הגיע יתרון כלשהו לעצמו על-חשבונו הנאשם או שעדותו לפני תהיה מוטה ממניעים חיצוניים (השוו: הרציונאלים להלכת קינזי כפי שנדונו בבע"צ 11339/05 מדינת ישראל נ' בית המשפט המחוזי באר שבע, פ"ד סא(3) 93 (2006)). באותה פרשה צומצמו עד מאי גבולותיה של הלכת קינזי מטעמים שלא כאן המקום לפרטם). קבילו התייחס לכך כאשר נשאל על-ידי בית-המשפט מודיע יש להאמין לעדותו, והוא השיב במילוותיו כי: "**שילמתי על זה מחיר. הייתה בבית סוהר, כל החים שלי השtanו**" (עמ' 18, ש' 22 לפרוטוקול).

לבסוף, אצין כי בעדויות ובטייעונים שנשמעו לפני לא עלתה בשום שלב טענה מטעם ההגנה לפיה יש לקבילו אינטנס או סיבה מסווג כלשהו, בעבר או בהווה, להרע عم הנאשם (ראו: עמ' 18 לפרוטוקול). יוטעם כי אף אני לאחר ששמעתי את עדותו של קבילו ובחנתי את מכלול הראיות בתיק, לא התרשםתי כי קבילו פעל מתוך כוונה לפגוע בנԱם או להזיק לו.

כל אלה במשקלם המציגו תומכים באמינותו עדותו של קבילו בעניין.

17. הסגנור ניסה לעמת את קבילו במסגרת החקירה הנגדית, עם סטרירות או אי-התאמות עליו הצביע. בהתייחס לכך, אומר כי לדעתו מדובר בסתרירות או בא-התאמות יחסית, שקבעו נתן בעניין הסבר המניח את הדעת. כך למשל, הסגנור שאל את קבילו כיצד יתכן שבחקירה ראשית טען כי ביקש מהנאשם להביא לו מכנסיים וחולצה במידה LX, ואילו בחקירת המשטרה טען קבילו כי ביקש את הבגדים במידה L (עמ' 9, ש' 11 לפרטוקול; נ/1, ש' 82-83). על כך השיב קבילו כי כיום מידתו היא LX, וכי יתכן שמידתו לפני חמיש שנים הייתה L, ומכל מקום הוא סבור שביקש מהנאשם להביא לו חולצה ומכנסיים במידה LX ולא כפי שנכתב בהודעה המשפטית (עמ' 10, ש' 19 לפרטוקול).

דוגמה נוספת - הסגנור הפנה את תשומת-לבו של קבילו לכך שבתשובתו הכתובה לכטב-האישום שהוגש כנגדו בבית-המשפט המחוזי, טען עורך-דין של קבילו דאז, כי היה זה הנאשם שהגיע למשרדו של קבילו ומספר לו שבאפשרותו לרכוש חולצה ומכנסיים של המוטג "טומי" בזול יחסית. לפי הנטען באותה תשובה כתובה, רק אז ביקש קבילו מהנאשם לרכוש עבורו את הביגוד הנ"ל. לפי הטענה בתשובה הכתובה הנ"ל, קבילו התכוון לשלם עבור הביגוד שביקש, אולם הנאשם היה זה שביקש לתת לקבילו את הביגוד במתנה (ת/4, פיסקה 8). בהתייחס לכך, השיב קבילו לפני כי הדברים שצינו בתשובה הכתובה שהוגשה לבית-המשפט המחוזי אינם מדויקים, שכן לפי דבריו של קבילו: "**אני ביקשתי ממנו [הנאשם-ד.כ.ל], והוא זה שענה לי שיש לו אפשרות לקנות...אני זה שביקשתי ממנו לקנות לי...זו הייתה היזמה שלי...**" (עמ' 21, ש' 13 ואילך לפרטוקול). הנה כי כן, אף כאשר קבילו עזם בחקירה נגידית עם דברים שכabb עורך-דין בהליך שהתנהל כנגד קבילו בבית-המשפט המחוזי, נותר קבילו עקייבי בגרסה שמסר לפניה לפיה הוא היה זה שביקש מהנאשם לרכוש עבורו בגין מותגים. מכאן עולה שוב כי קבילו לא ניסה להפחית מאחריותו-שלו בעדותו לפני, ואף לא ניסה להפריז בחלוקתו של הנאשם. על רקע זה, אני סבורת כי אי-התאמה עליה הצביע הסגנור אינה מחלישה את גרסתו של קבילו במשפט, אלא דווקא תורמת לחיזוק אמינותה כאמור לעיל.

18. דומה כי גם ההגנה נזהרה מלטען כי קבילו משקר במקור או בזד unin. הטענה העיקרית של ההגנה הייתה כי אכן שקבעו שגה מבלי מושם, ובלבול בתום-לב בין הנאשם לבין אדם אחר. דא עקא, קבילו שלל אפשרות זו באופן נחרץ בעדותו לפני. כפי שצין בפיסקה 10 לעיל, התרשםתי כי קבילו מזהה בבירור את הנאשם ומכיר אותו. קבילו ידע למסור את שמו המלא של הנאשם ואת עיר מגורי. קבילו הוסיף והיעיד כי יידע שהנאשם טיס (פרט מידע המעיד את הנאשם מרבים אחרים). קבילו אף ידע לומר שהנאשם היה בא אלו כדי ליטול אישורי עבודה עבור חברה שעוסקת בחקלאות בתוך תחומי ישראל (פרטים שהנאשם אישר בעדותו). בחקירת המשטרה, היה זה קבילו שמסר לחוקר המשפטית את מספר מכשיר הטלפון הנידי של הנאשם (נ/1, ש' 80), כאשר אותו מספר מתאים למכשיר הטלפון הנידי שהנאשם מעבודתו עימיו, ולא בלבול אותו עם אדם אחר נטען על-ידי ההגנה.

אוסיף ואומר כי קבילו עמד בחקירותו הנגדית על כך שלא היו מעסיקים רבים מהם ביקש בגין מותגים בלבד הנאשם, "**אולי עוד אחד או שניים**" (עמ' 15, ש' 16, ש' 24, ש' 26 לפרטוקול). אני סבורת כי מדובר בתשובה סיבה מדוע קבילו יודה בכל אלה, ויימנע מלספר במשטרה ובמשפט כי היו מעסיקים שונים מהם קיבל סכומי כסף ממש. לא מצאתи טענותו של קבילו לפיה ביקש בגין מותגים מסוימים בלבד של מעסיקים - טענה שכאמור לא מצאתי יסוד לפקסק באמינותו - מקטינה אף היא באופן משמעותי את החשש שהוא קבילו בלבול את הנאשם עם אדם אחר.

יוער כי המסקנה לפיה קבילו הכיר את הנאשם ולא בלבל ביןו לבין אדם אחר מתחזקת בשיטם לב להתרשםתו מה הנאשם ומעודיוותיהם של עדי-ההגנה, וכך אתייחס בהמשך הדברים (ראו: פיסקאות 30 ו- 33 להלן).

19. סיכום של דברים עד כה; קבילו עצמו אינו מל"ז צדיקים. הוא הורשע בבית-המשפט המוחזע על-יסוד הודהתו, במספר עבירות של הפרת אמונים ולכתח שוחד, אף ריצה עונש מאסר בפועל בגין סורג ובריח בגין כר. עם זאת, מצאתי אמנה את עדותו של קבילו לפיה הנאשם נתן לו בגין מותגים (חולצה ומכנסיים של חברת "טומי הילפינגר") בשווי של כמה מאות ל"נ, וזאת לפי בקשתו של קבילו ובלא שקיבלו שילם תמורה. התרשםתי כי קבילו מסר בעניין זה גרסה עקבית וסדרה. הוא השתדל לבדוק בדבריו, ונמנע מהגזמה או מהשחתת פניו של הנאשם, אף כאשר הדבר הטיל אחוריות מוגברת לפתחו (למשל בשאלת היוזמה למשעים). התרשםתי כי קבילו הכיר את הנאשם יידע פרטיהם אודוטוי (למשל את דבר היותו טיש). מטעמים עליהם עמדתי בדברי לעיל, שוכנעתי כי קבילו לא בלבל בין הנאשם לאדם אחר.

עדותם של הנאשם

(א) פרטי גרסתו של הנאשם במשפט

20. הנאשם העיד כי היה מגיע למתק"ק עצוון מטעם חברה בשם: "א. מילאץ מסחר והשקעות" (להלן: החברה). מדובר בחברה הנמצאת בעלות אחיו של הנאשם, מר אנואר מילאץ, והנאים מוגדר כבעל-תפקיד בחברה ומשמש כגוזבר שלה. לטענת הנאשם, הוא היה מגיע למתק"ק עצוון כדי לאסוף היתרי עבודה לפועלים פלסטיניים שעבדו בחקלאות מטעם החברה בתחום ישראל. הנאשם היה מגיע למתק"ק עצוון: "...**mdi פעם, היתרי מגיע בתדיות של אחת ל- 3 או 4 חודשים**" (עמ' 28, ש' 20 לפרטוקול). בחקירה נגדית, אישר הנאשם כי החברה קיימת לפחות 5 שנים; כי הוא עובד במסגרת עד היום ומתקבל שכר על כר; וכי היה מגיע למתק"ק עצוון כדי לאסוף היתרי עבודה עבור החברה "**עשרות פעמים**" (עמ' 32, ש' 18 לפרטוקול).

21. כמו אחרים שהודיעו לפני, גם הנאשם אישר כי בתקופה הרלוונטית לכתב-האישום, לא ניתן היה לקבל את היתרי העבודה בשירות התעסוקה בתל-אביב. עוד אישר הנאשם כי הוא היה טורח ומגיע מרמלה למתק"ק עצוון כדי לקבל לידי את היתרי העבודה של הפועלים, וזאת על-מנת שההיתרים לא יעברו לשכונות התעסוקה הפלسطיניות. הנאשם אישר בעדותו כי הדבר היה חוסך "**זמן רב**" (עמ' 34, ש' 5 ואילך לפרטוקול). יוער כי גם בחקירתו במשטרת, ציין הנאשם כי קיבל היתרי העבודה לידי במתק"ק עצוון הייתה חוסכת זמן בהיקף של כ- 3 עד 4 ימים, וכי הדבר היה חשוב "**בכדי שהעבדים יכנסו בזמן**" (ת/ 5, ש' 15).

22. הנאשם תיאר בעדותו לפני כי כאשר היה מגיע למתק"ק עצוון, הוא היה עובר כמו כולם בידוק בשער, ואז נכנס פנימה ופונה למשרד שמשמש את קבילו וכן עובדת נוספת בשם "لينדה". לפני הכניסה לדלת המשרד הייתה תלייה רשיימה, וכל מי שהגיע היה רושם את שמו וממתין בתור. הכניסה למשרד של קבילו או של לינדה הייתה נעשית לפי התור ברשימתה, ובמילוטו של הנאשם: "**הרASON שמתפנה, נכנסים אליו**" (עמ' 28, ש' 32 לפרטוקול). לפי עדותו של הנאשם, לאחר שהיא נכנס למשרד של קבילו או של לינדה, הוא היה מקבל לידי את היתרי העבודה המודפסים, וזאת לפי מספר המעסיק של החברה (עמ' 33, ש' 19 לפרטוקול).

23. הנאשם אישר כי היה ברשותו את מספר הטלפון הניד של קבילו, כמו למעסיקים רבים אחרים, וכי היה נהוג לצלצל למכשור הטלפון הניד של קבילו כאשר לא הייתה תשובה בטלפון המשרד (עמ' 32, ש' 26 לפרטוקול). לשאלת

באת-coach המאשימה, השיב הנאשם נגידית כי היה מצלצל לקבילו לפני שהוא מגע למת"ק עציו, והוא שואל "אם הם נמצאים" כדי לוודא שעובדי המנהל האזרחי לא בעיצומים כפי שהיא קורה מדי פעם, וזאת על-מנת שלא הגיעו לשווה מרמלה (שם התגזרה הנאשם) לגוש עציו (עמ' 33, ש' 7-1 לפרטוקול). הנאשם אישר כי היה מזדהה בשמו כאשר היה משוחח עם קבילו בטלפון (עמ' 33, ש' 9 לפרטוקול). לטענת הנאשם, הוא לא היה מודע לכך שקבילו שמר בזיכרון של מכשיר הטלפון הניד שלו, את מספר הטלפון הניד של הנאשם (עמ' 31, ש' 5; עמ' 32, ש' 30 לפרטוקול).

24. بعدותו במשפט, שלל הנאשם באופן נחרץ אפשרות כי הביא לקבילו מתחנה, ואף טען כי קבילו מעולם לא ביקש ממנו מתחנות. לטענת הנאשם, לא היה לו שום עניין להביא לקבילו אי פעם מתחנות או בגדים, והוא מעולם לא הפיק תועלת אישית מעבודתו של קבילו (עמ' 30 לפרטוקול). לשאלת את-coach המאשימה בחקירה נגידית, השיב הנאשם כי הוא: "**בוחלת לא חבר של קבילו**" (עמ' 34, ש' 12 לפרטוקול), והוסיף: "...**אני מדגיש שוב שקבעו לא היה חבר שלי...קבעו לא חבר שלי.** **חד משמעית**" (עמ' 35, ש' 11, 15 לפרטוקול).

25. הנאשם ציין בעדותו לפני כי גם לעובדת הנוספת ("לינדה") לא היה שיקול-דעת בהנפקת הייתרי עבודה עבור הפעלים של החברה, והם לא יכולו לזרע את הוצאת היתריהם שכן החלטה המהותית בעניין זה הייתה מתΚבלת בשירות התעסוקה בתל-אביב. הנאשם אף הדגיש כי החברה פועלת כחוק, וכי החברה קיבלה היתריה עבודה שהיתה זכאית להם לפי דין (עמ' 29, ש' 31 לפרטוקול).

26. לשאלת הסגנון מודיע לדעת הנאשם קבילו מיחס לו מתח אם אין ביניהם שום סכסוך, השיב הנאשם: "**אני חוי עם הסיפור הזה הרבה זמן. בתוך תוכי אני מתחף וחוש ואני לא יודע למה. לא יודע למה**" (עמ' 30, ש' 29-32 לפרטוקול). לשאלת מודיע קבילו מסר בחקירתו במשטרת דוקא את שמו של הנאשם, שהרי בזיכרון של מכשיר הטלפון הניד של קבילו היו שמורים פרטים של מעסיקים רבים נוספים, השיב הנאשם: "**לא יודע**" (עמ' 31, ש' 1 לפרטוקול).

(ב) בוחנת אמינות עדותו של הנאשם לפני

27. הנאשם העיד לפני בקשר דקוט ארוכות, ויכולתי להתרשם מאישיותו ומואופן התנסחותו. התרשםתי כי מדובר באדם שאישיותו דומיננטית, והוא מיטיב להתבטא ויודע להיות נחרץ בדבריו כאשר הוא בוחר בכך. תדמיתו של הנאשם חשובה בעיני ואני כיר כי הוא גאה מכך בהישגים אליהם הגיע בחויו האישיים והמקצועיים. ובמילוותיו של הנאשם בראשית עדותו לפני: "**אני הטיס הערבי הראשון במדינת ישראל ועשיתי היסטוריה...אני מטיס מטוסי סילון, בואינג, מטוסים של אמרבולנס, נציג של חב' תעופה. מינהל התעופה האזרחי הוא לקוח שלי באימון טיסים מצד הירדני**" (עמ' 26, ש' 23-20 לפרטוקול).

דוקא משום העובדה של הנאשם אדם ורבאי שמייטיב להתבטא ולהתנסח, בלטו במהלך מתח עדותו במשפט שני עניינים שכרכשו באמינותו גורסתו בעיני:

28. ראשית, לאורך מתח עדותו, ניכר היה כי הנאשם ניסה להתחמק ממתן תשובה ברורות לשאלות שלפי תפיסת הנאשם לא היו נוחות לו. באותו נושא, הותירה עדותו של הנאשם רושם פתלタル ומגמתי. כך למשל, בתחילת עדותו

לפני סיפר הנאשם כך: "מדובר בחברה בשם א. מילאך מסחר השקעות שייכת למשפחה, לאחיו אנוור מליאד, אנו כמשפחה גרים יחד באותו מתחם, בזמן הchofshi אני מדי פעם עוזר למשפחה בכל בעשות שמדוברים ממוני" (עמ' 27, ש' 4-2 לפרוטוקול). לשאלת בית-המשפט מה הקשר שלו לחברת אשר בשם הניע למתק"ק עצוון כד' קיבל לידי היתרי עבודה, השיב שוב הנאשם: "**זה חברה משפחתייה.** אנחנו גרים באותו מתחם ואנחנו עוזרים אחד לשני" (עמ' 30, ש' 1 לפרוטוקול). מתשובתו האמורה של הנאשם, התקבל לכואורה הרושם כי הנאשם ס"יע לאחיו שהינו בעל החברה בהבאת היתרי עבודה ממת"ק עצוון, ללא שהיתה לנאים נגיעה אישית בחברה עצמה. לשאלת בית-המשפט האם הוא בעל תפקיד בחברה, השיב הנאשם כי "...**התפקיד הוא לא קבוע**" (עמ' 30, ש' 3 לפרוטוקול). דא עקא, בית-המשפט שב שאל את הנאשם שאלה מפורשת לגבי זהות בעלי התפקידים המוגדרים של החברה, ורק אז השיב הנאשם: "**אני מוגדר כחבר בחברה**" (עמ' 30, ש' 6-2 לפרוטוקול). בהמשך הדרך, במסגרת חקירה נגדית, הבהיר כי הנאשם גם מקבל שכר מהחברה (עמ' 31 לפרוטוקול).

דוגמה נוספת - הנאשם התהמק פעם אחר פעם מליין תשובה לשאלת כמה פעמים להערכתו הגיע למתק"ק עצוון כדי לקבל לידי היתרי עבודה של פועלים מטעם החברה. רק לאחר שאלות חוזרות ונשנות של בא-כח המאשימה בעניין, ורק לאחר שהסגור הנחה את מרשו להשתדל לתת תשובה לשאלות אלה, ولو בדרך של הערכה, השיב הנאשם כי הגיע למתק"ק עצוון: "**עשרות פעמים**" (עמ' 32 לפרוטוקול).

דוגמאות אלה הובאו על-מנת להמחיש מדוע הנאשם נראה כמו שניסה להתחמק ממתן מענה לשאלות מסוימות שסביר כי אין נוחות עבورو, ומדוע עדותו של הנאשם הותירה באותו נושא רושם פתלタル ומגמתה.

29. שנית, דזוקא על רקע התרשמותי מאישיותו הדומיננטית של הנאשם ומהוותו אדם ורבאי' שמייטיב להתנסח וידע להיות נחרץ כאשר הוא בוחר בכך, בלט פער בין תשובותיו של הנאשם בעדותו במשפט, לבין התשובות שמסר הנאשם בחקירהו במשטרה. אני סבורה כי הנאשם לא נתן הסבר משכנע לפער זה, ואף בכך יש כדי לפגוע באמונות גרסתו לפני. אבהיר את הדברים.

כפי שפורט בפסקה 24 בדבריו לעיל, הנאשם היה ברור ונחרץ בעדותו במשפט כי קבילו אינם חבר שלו; הוא מעולם לא הביא לקבילו מתנה, וקבעו אף לא ביקש ממנו לעשות כן; וכן לא הייתה כל סיבה להביא לקבילו מתנות, שכן מילא החברה פועלת כדי זכאייה להיתרי העבודה שקיבלה עבור פועליה. על-מנת שהקורה יוכל להתרשם מאופן התנסחות הנחרץ והחד-משמעותו של הנאשם בעדותו לפני, אביא להלן את תשובות הנאשם לשאלות בא-כחו במסגרת חקירה ראשית בלשון:

- ש. האם קבילו יכול היה לעשות לך שירות אישי שלא בגדר החובה והתפקיד שלו?
ת. **בשום פנים ואופן לא. חד משמעות.**
ש. האם הייתה לך אי פעם תועלת אישית מקבילו?
ת. **לא. בחיים לא.**
ש. האם היה לך עניין כלשהו להביא לו מתנות, בגדים?
ת. **לא. לא היה לי שום עניין להביא לו שום מתנה.**
ש. האם הבאת לו?
ת. **בחיים לא.**

...

ש. האם קבילו בבקשת ממרק אי פעם להביא לו משאו או מתנה? **ת. לא. מעולם הוא לא ביקש ממני להביא לו מתנה.**

ש. האם קנית לו מכנסיים וחולצה?

ת. בחים לא קנית לו, לא מכנסיים ולא חולצה.

(עמ' 30, ש' 7 ואילך לפרקוקול; ההדגשות אינן במקור-ד.כ.ל.)

ניתן לראות כי בעדותו לפני, הירבה הנאשם לעשות שימוש חוזר בביטויים כגון: "בשם פנים ואופן לא", "בחים לא", "מעולם לא".

מנגד, עיון בהודעת הנאשם במשפטה מיום 12.7.2009 מעלה כי תשובתו של הנאשם לשאלות החוקר המשטרתי באותו נושאים, לא היו כה נחרצות. בחקירת המשפטה שהיתה קרובה יותר בזמן לאיור נשוא כתוב-האישום ביחס למתן העדות במשפט, בחר הנאשם להשיב לשאלות החוקר באמצעות מטבע-הלשון: "לא זוכר". להלן אביא את תשובות הנאשם לחוקר המשטרתי בלשונו:

ש. בעדותו מיום 5.7.2009 (עמ' 3, שורות: 80-79) מספר [קבילו-ד.כ.ל]: **ישקיבל ממרק חולצה טומי פולו ומכנסיים ג'ינס טומי**. מה תשובה?

ת. אני לא זוכר ולא צריך על מה שאתה אומר, אני הרבה פעמים קנית לחברים אישים שלי מהמגזר שלי מהסבירה מתנות, וגם קיבלתי מהם.

ש. יתכן אתה לא רأית זאת כழח אלא כמתנה מתוך רצון טוב שלא ע"מ לקבל תמורה, ועכשו נכנסת לחץ בגלל שימושים אותך בשוחד ואתה מכחיש?

ת. לא זכור לי שוב שאני נתתי מתנות לאנשים מהסוג הזה, ואין לי שום עניין לחת שוחד לפקיד ממשלתי שלא יכול אפילו להשפיע על הנפקת הרישיונות בצוותה חוקית שמשמעותו לחב' "א. מילאך השקעות בע"מ".

ש. למה שעמי (עמרם) [קבילו-ד.כ.ל] יספר במשפטה ויגיד את מה שאמרתי לך מעלה?

ת. אני לא ישב בתוך רצונו של הבן-אדם מה להגיד ומה לא להגיד.

ש. יש לך מה להוסיף?

ת. אין לי מה להוסיף.

...

ש. איך יודע עמי [קבילו-ד.כ.ל] שאתה הבוגדים שנתיות לו, הבאת מהארץ ולא מחו"ל?

ת. לא זכור לי שנתיות לאיש הנ"ל מתנות מסווג זה.

(ת/ 5, ש' 24 ואילך; ההדגשות אינן במקור-ד.כ.ל).

כפי שניתן להיווכח, בהודעתו במשפטה לא טען הנאשם באופן החלטי כי "לא היו דברים מעולם". תחת זאת, השיב הנאשם לחוקר המשטרתי כי הוא נהוג לקבל ולתת מתנות לחברים אישים "מהמגזר" שלו, וכי הוא לא זוכר שהביא מתנות לקבילו.

מאחר שהתרשםתי במהלך שמיית עדותו של הנאשם לפני כי הוא מיטיב לה坦承, הפער בין נוסח תשובתו של הנאשם במשפט לבין נוסח התשובות שמסר בחקירותו במשפטה, מעורר תהיות: כיצד יתכן שבמשפט שנערך מספר

שנים לאחר האירוע, הנאשם היה נחרץ בתשובתו כי מעולם לא התבקש ולא נתן מתנה לקבללו, ואילו בחקירות המשטרה שהיתה קרויה יותר בziej הזמן לאיורו הנטען, השיב הנאשם כי "לא זכור" לו שנתן לקבללו מתנה כאמור. הנאשם נשאל על כך בחקירה נגדית על-ידי בא-כוכ המשasma. הנאשם הסביר את פערו הניתוך כדלקמן: "אני חי בתום-לב, ישר והונן, וכשיותנו אליו דבר זהה שלא הוגן ולא עשייתי זאת, ראיתי את זה כדבר מצחיק ועוני בתום-לב. היום שאני רואה שזה ממשיך והולך איתני לכל אורך הדרכן, אז אני צריך להוכיח בפני בהם" ש' את חופתי מהדבר הזה" (עמ' 35, ש' 7-5 לפרטוקול). בחקירה חוזרת מטעם הסגנור, הוסיף וטען הנאשם כי השיב לחוקר המשטרתי במתבע הלשון של "לא זכר", שכן אלה מיילים ששגורות בפיו. לשאלת בית-המשפט כיצד לא השתמש במילים אלה בעדותו במשפט, השיב הנאשם: "...באותו זמן אותו חוקר שאל אותי האם זכור לי שנות מתנה מסווג כזה, ועוני" **שאני לא זכר**" (עמ' 36, ש' 17-16 לפרטוקול). דא עקא, עיון בשאלות שהציג החוקר המשטרתי לנאים במסגרת ההודעה המשפטית ת/ 5 שנוסחן הובא לעיל, מעלה בביבורו כי החוקר המשטרתי לא ניסח את שאלותיו בדרך של: "האם זכור לך כי...", כנطن על-ידי הנאשם. אוסף ואומר כי החוקר המשטרתי העיד לפני במשפט (רס"ב עזרא אישר-עד תביעה מס' 2). החוקר המשטרתי לא נשאל על-ידי ההגנה ولو שאלה אחת בעניין דיקוק התיעוד של השאלה והתשובות בהודעה המשפטית שגביה מהנאשם.

הנה כי כן, בעוד שבמשפט טען הנאשם באופן חד-משמעות כי מעולם לא נתן לקבללו מתנה ואף לא התבקש לעשות כן, הרי בחקירת המשטרה טען הנאשם כי הוא נהג לחתת ולקבל מתנות מחברי האישים "במגזר", וכי לא זכר לו שנתן מתנה לקבללו. הנאשם לא הציג במשפט הסבר משכנע לפער הנדון על-אף ההזדמנויות שניתנו לו לכך, ואני סבורה כי יש בכך כדי להחליש את אמינות גרטטו לפני.

30. לצד חולשות עליהן הצבעני המכרסמות באמינות גרטטו של הנאשם במשפט, אני רואה להעיר כי יש בפרטים שמסר הנאשם בעדותו לפני, כדי לחזק את התזה המפלילה בה אוחזת המשasma. אביא מספר דוגמאות לכך:

ראשית, מדות הנאשם לפני עליה בביבורו כי הוא נהג להציג עצמו כטיש ולדבר על כך עם סביבתו (ראו למשל: עמ' 26, ש' 20; עמ' 29, ש' 7-8; עמ' 32, ש' 21-23; עמ' 35, ש' 1 לפרטוקול). הנאשם אף אישר לפני כי עובדי מת"ק עציון, לרבות קובילו, ידעו שהוא טיס וכי הוא אישר עובדה זו בפניהם (עמ' 29, ש' 6-8 לפרטוקול). הדבר מחזק את התרשומיות לפיה קובילו הכיר את הנאשם וידע פרטים לגבי משיחות שהתנהלו בין השנים כאשר הנאשם הגיע למתק"ק עציון. מדות הנאשם לפני אף עליה כי מכשיר הטלפון הניניאן שהוא מחזיק בו, ואשר קובילו מסר את מספרו לחוקר המשטרתי, הוא מכשיר טלפון נייד ששימר לחברה שבסמה פעל הנאשם, והוא נמצא בשימושו הבלעדי של הנאשם (עמ' 32, ש' 28; עמ' 33, ש' 17 לפרטוקול). אוסף ואומר כי הנאשם אישר בעדותו במשפט כי הגיע למתק"ק עציון "**שירות פעמים**". הנאשם הוסיף והעיד כי כאשר היה מצלצל למשרד או למכשיר הטלפון הניניאן של קובילו לפני שהגיע למתק"ק עציון, הוא היה מזדהה בשמו. בחקירה נגדית, אישר הנאשם כי אין בנסיבות או בסביבתו אדם נוסף בשם "אברהם מלמד" (עמ' 35, ש' 28 לפרטוקול). כל אלה בנסיבות המצביעים מחזיקים את המסקנה אליה הגיעו לפיה קובילו לא בלבול בין הנאשם לאדם אחר.

שנייה, הנאשם ניסה להציג בעדותו כי לא הייתה כל סיבה לשחד את קובילו, שכן היתרי העבודה ניתנו לפועלים של החברה כדין, ולקובילו מיליא לא הייתה השפעה על החלטה שהתקבלה בשירות התעסוקה בתל-אביב לגבי מתן ההיתרים. עם זאת, הנאשם אישר בעדותו לפני כי עצם הגיעו למתק"ק עציון חסכה זמן ניכר לחברה שבסמה פועל, שכן בדרך זו החברה הייתה מקבלת את היתרי העבודה לדייה, במקומם שללה ישלו לשכות התעסוקה הפלסטיניות ויתעכבו שם עד מסירותם לידי הפעלים ברשות הפלסטינית. הנאשם אף אישר כי היה נהג להתקשרות למכשיר הטלפון הניניאן של

קבילו (כמו מעסיקים רבים נוספים) כדי לוודא שמת"ק עזיון פתוח לפני שהיא מגע מרמלה, על-מנת שלא יגיע להינם. מעדותו של הנאשם עולה, אפוא, כי ברגע לטענה לפיה לא היה כל אינטנס לשחזר את קבילו שכן תפיקתו היה טכני בלבד, הרי השירות שנותן קבילו במת"ק עזיון היה בוגדר שירות חשוב שבכוותו היה לחטוף זמן יקר לנאים וכן לחברה שבשמה פעיל.

עדויותיהם של עדי ההגנה

31. כפי שצין בפתח הדברים, מטעם ההגנה העידו שניים אחיו של הנאשם: מר אמר מילאך (להלן: אמר) ומר שריף מילאך (להלן: שריף) (יוער כי האח מר אנוואר מילאך שהחברה הנדונה נמצאת בבעלותו, לא העיד לפניו). שני האחים עוסקים בתחום החקלאות: אמר הינו עוסק מורשה בתחום החקלאות, והוא כוכיר בחברה של אח אחר שריף הינו מנכ"ל החברה שנמצאת בבעלותו של האח אנוואר מילאך, אשר הנאשם משמש כAGER שלה. שני האחים העידו על תהליך הנפקת היתרי עבודה לפועלים פלסטינים כפי שהסביר בראשית הדברים. עוד העידו שני האחים כי היו מגיעים למת"ק עזיון כדי לקבל לידיהם היתרי עבודה של החברות עימן עבדו, ולעתים היו אוספים היתרי עבודה גם עבור החברה שהנאשם קשור אליה. שניהם העידו כי לא ראו את קבילו מקבל מתנות, ומעולם לא הביאו לו מתנות בעצמם.

32. אני מниיח כי שני האחים הובאו כעד-הגנה על-מנת להציג כי לא היו עדים לקבלת מתנות מצד קבילו במת"ק עזיון. עם זאת, גם המשימה אינה טעונה כי היו עדים נוספים למתת המדבר, למעט קבילו והנאשם.

33. סיבה נוספת לכך שהגנה ראתה להביא לעדות את שני אחיו של הנאשם, הייתה כדי להוכיח כי מת"ק עזיון נתן שירות לעוד אנשים או חברות נשואו את שם משפטו של הנאשם: "AMILAACH". זאת, כדי לתמוך בטענת ההגנה לפיה ניתן שקבילו הבלבל בשגגה בין הנאשם לאדם אחר. יחד עם זאת, בחינת עדויותיהם של עדי ההגנה מעלה כי יש בהן כדי לחזק את גרסת המשימה דזוקא: האח אמר העיד כי הוא לא יודע אם קבילו או לינדה (שבודה עם קבילו) הכירו אותו בכל מקום, לדבריו אמר, כאשר הוא היה מצצלל למכשיר הטלפון הנייד של קבילו, האחרון לא היה מזהה אותו בשם. אמר הוסיף והuid כי כאשר היה מתקשר לקבילו, הוא היה אומר "AMILAACH" (לא שמו הפרט) ומזהה באמצעות מספר מסעיק (עמ' 38, ש' 25; עמ' 39, ש' 21 לפרטוקול). אשר לאחר שריף- הלה העיד כי לאחר שהיא מגע למת"ק עזיון במשך שנים, הוא סבור שקבילו ולינדה שעבדה עימו, זהה אותו (עמ' 41, ש' 21-20; עמ' 42, ש' 6 לפרטוקול). עם זאת, בחקירה נגדית הבahir שריף כי כאשר היה משוחח טלפון נייד עם קבילו, הוא תמיד היה מזהה באמצעות שם החברה: "א.AMILAACH" בצויר מסpter מסעיק, ללא ציון שמו הפרט (עמ' 42, ש' 24 ואילך לפרטוקול). לשאלת האם היה משוחח עם קבילו או עם לינדה "שיחה קטנה" כשהיא ניגש אליום לקחת את היתרי העבודה, השיב שריף בשלילה במילים אלה: "לא היו שום שיחות. רק שאני מגע למקום זהה, אני רוצה לברוח שם כי יש שם ביתוחן ובדיוקות. חוץ מזה גם להיכנס לשם לא קל, עושים חיפושים ופותחים כל דבר ואני לא הייתי מנהל איתם שיחה. רק לוקח את האישורים וזה לעבודה שלי" (עמ' 43, ש' 5-3 לפרטוקול).

הנה כי כן, מתחשובות שני האחים עלה כי הם לא נהגו להזדהות במת"ק עזיון בשם הפרט. מעדותו של האח שריף אף עלה כי הוא לא נהג לשוחח עם עובדי המת"ק. תשובה אלה עשוית לספק הסבר מדוע קבילו לא זיהה את שני האחים כאשר הסנגור הציג לו את צילום פניהם בחקירה נגדית (עמ' 21, ש' 21; עמ' 39, ש' 30 לפרטוקול; נ/5). מכל מקום, בגיןו לשני האחים שהuid על עצמן כי לא נהגו להזדהות בשם הפרט או לשוחח עם עובדי המת"ק עזיון, הרי הנאשם עולה להזדהות בשם אשר שוחח בטלפון עם עובדי המת"ק, ואף העיד כי קבילו ולינדה הכירו אותו

בשםו ואף ידעו שהוא טיס מшибוטיהם עימם במקום העבודה. ואמנם, בחקירה המשטרתי רשם קיבלו את שמו המלא של הנאשם ("AMILAD איברהים") על-גבי הניר שהוגש לחוקר המשטרתי (ת/1). בכל אלה יש, אפוא, כדי לתמוך במסקנה לפיה קיבלו לא בלבב בשגגה בין הנאשם לאדם אחר.

34. אוסיף ואציג כי שני האחים הדגישו בעדויותיהם לפני כי תפקידו של קיבלו במת"ק עצין היה טכני במהותו, ולפיכך לא היה אינטרס ממשי לשחדו. עם זאת, גם בסוגיה זו ניתן למצוא בעדויות שני האחים תמייה מסויימת לעמדת המאשימה: האח אמיר הבהיר בעדותו לפני כי נהג להגיע למת"ק עצין כדי לקבל לידיו היתריה עבודה עבור הפועלים של החברות עימן עבד. כאשר נשאל בחקירה נגדית מודיע עשה כן, השיב אמיר: **"יש מצבים שבהם תוקפו של האישור uomד לפוג והעובד עדין בעבודה, אז אני לא יכול להרשות לעצמי שהוא יתפס על-ידי משטרה בלי אישור תקין. זה עבירה"** (עמ' 39, ש' 4-5 לפרטוקול). האח שריף העיד כי לפני שהוא מגיע למת"ק עצין כדי לאסוף את היתריה העבודה, הוא נהג לצלצל למושרד המת"ק או למכשיר הטלפון הננייד של קיבלו או של העובדת "לינדה". שריף הסביר כי היה צריך בכך כדי: "...לברר אם הגיעו האישורים וגם לפעם לא עובדים, לפעמים המקום סגור, וממועדאים שהמקום פתוח ואפשר לגשת לשם לגוש עצין" (עמ' 41, ש' 9-8 לפרטוקול).

תשובה אלה של שני האחים תומכות גם הן במסקנה לפיה אף אם קיבלו עצמו לא היה הגורם המוסמך להחליט בrama המהותית האם לאשר בקשה להיתרי עבודה או לדוחתה (ובמובן זה תפקידו הוגדר כ"טכני"), הרי השירות שנותן קיבלו במת"ק עצין היה חשוב למעסיקים. הם נזקקו לקבל לידיהם פיזית את היתריה העבודה של פועליהם במהירות ובעילות, והם אף נזקקו למידע מראש האם המת"ק פתוח לקבלת קהל, כדי שלא יגיעו לחינם לגוש עצין. לא פעם, הם נדרשו להתקשר למכשיר הטלפון הננייד של קיבלו כדי לברר מידע מסווג זה, כאשר לא היה מענה בטלפון של משרד המת"ק. יש בכך כדי לחזק את גרסת המאשימה לפיה השירות שנותן קיבלו היה בעל-ערך, ומכאן האינטרס למתן השוחד הנטען.

ממצאים ומסקנות

(א) המישור הראייתי והתייחסות לטענות ההגנה בדבר מחדלי חקירה

35. סעיף 296 לחוק העונשין, הנכלל בסימן ה' שכותרתו "עבירות שוחד", קובע כדלקמן:

296. ראיות

"במשפט על עבירה לפי סימן זה רשאי בית המשפט להרשיע על יסוד עדות אחת, אף אם זו עדות של שותף לעבירה".

הסדר הステטוטורי הקבוע בסעיף 296 הנ"ל לחוק העונשין, נוגע לדיני הראיות והוא מהו הסדר ספציפי שבכוcho לגבות על הוראת-סעיף 54(א) לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971. בהתאם לשונו המפורשת של סעיף 296 הנ"ל, ניתן להרשיע בעבירות שוחד על-סמך עדות יחידה, וזאת גם אם היא עדות של שותף לעבירה. התפיסה המונחת בבסיס הוראת-סעיף 296 הנ"ל הינה כי עבירת השוחד מתבצעת לא פעם הרחק מעין זרה ובולשת, ולרוב בנסיבות של נתן השוחד ומקבלו בלבד. תכליתה של הוראת-סעיף 296 היא להציג מענה לקושי האמור הכרוך בהוכחתן של עבירות השוחד, וזאת חלק מהשאיפה להוביל להכחידן מחוזותינו. ובלשונו של כב' השופט בר:

"עסקות של שוחד מtbody" לתמיד ב**יחידות**, "ב**ארבע עיניים**", ושלא ב**בונכחות עדים נוספים**, ולא ראות בכתב, ועל-כן חיב האינטראס ה**ציבורי** שבעקבירת עבירות**שחייבת מהסוג** ההרטני זהה מן השורש, שבית-משפט יוסמך להרשיע נאשם בעבירות**כאלה על סמך עדותו** היחידה אף של שותף לעבירה, ובלבד שעודתו תהיה מהימנה**על השופט**".

(ע"פ 385/87 תלאי נ' מדינת ישראל, פ"ד מב(1) 140, 149 (1988); וראו גם:
דברי כב' השופט לוי ברענ"פ 1764/01 בן עמי נ' מדינת ישראל, פיסקה 8
(14.8.2001); דברי כב' השופט קדמי בע"פ 176/89 חמוד נ' מדינת ישראל
(31.12.1989)).

הנה כי כן, ניתן להרשיע בעבירות שוחד על-סמך עדות יחידה, אף אם היא עדות של שותף לעבירה. יחד עם זאת,ברי כי כאשר בית- המשפט צועד בדרך זו, חובה עליו לנ蒿ג בזהירות ולנמק מדוע ראה להתבסס על אותה עדות, וזאת אף אם החוק פוטר את המאשימה מהציג חזוק פורמלי לעדות זו.

36. במקורה שלפני, מעודתו של קבilio עלה כי קיבל את המתת מהנאשם שלא ב**בונכחות אנשים נוספים**. קיבלו אף העיד כי הנאשם נתן לו את בגדיו המותגים בשקיית סגורה, כך שלא ניתן היה לראות את תוכולתה מבחן (עמ' 14, ש' 5, עמ' 15, ש' 13 לפורתוקול). עוד העיד קיבלו כי הוא יכול היה להימצא "**לבד בחדר עם מישחו**" (עמ' 16, ש' 13-26 לפורתוקול). הנאשם עצמו אישר בעודתו לפני כי קיבלו ישב בחלל נפרד מזה של העובדת "ליינדה", וכי יתacen מצב בו מי שנמצא מחוץ לחדרו של קבilio לא ראה מה נעשה בתוך החדר, במקום בו ישב קבilio (עמ' 35, ש' 22-27 לפורתוקול; ת/6). כל אלה מוכיחים את טענת המאשימה לפיה לא היו עדים נוספים לקבלת המתת בין הנאשם ל_kvilio.

37. מטעמים עליהם עמדתי בפסקאות 19-15 לעיל, אני סבורה כי עדותו של קבilio בעניין קבלת בגדיו מותגים מהנאשם היא אמונה. שוכנעתי מעבר לספק סביר כי קיבלו לא בלב בעודתו בין הנאשם לבין אדם אחר. מטעמים שפורטו בפסקאות 29-27 לעיל אני סבורה כי עדותו של הנאשם הותירה בנקודות מסוימות רושם פתלטל ומוגמת. זאת ועוד; הנאשם לא הציג הסבר משכנע לפער בין נוסח תשוביותיו במשפט לבין התשובות שמסר בחקירת המשטרה, והדבר מחייב מאינות גרסתו לפני. בהתחשב בכך, אני סבורה כי לא היה בעודתו של הנאשם כדי לעורר ספק סביר באש灭תו. יתרה מזאת; כפי שפירתי בפסקאות 30, 33 ו- 34 לעיל, אני סבורה כי פרטים שונים שנמסרו בעדות הנאשם וכן בעדויות שני אחיו, תומכים ב**תזה המפלילה**.

38. לסיום חלק זה אזכיר כי הסגנון העלה בסיכון טענות למחדלי חקירה שונים. בוחנתי טענות אלה ואינני סבורה כי יש בהן כדי לשנות מהמסקנה אליה באתי. ראשית, מהחומר שהובא לפני עלה כי קיבלו לא התבקש בחקירתו במשטרה להציג את בגדיו המותגים שטען כי קיבל מהנאשם (עמ' 14, ש' 24; עמ' 15, ש' 8 לפורתוקול). מיליא, בגדים אלה לא נתפסו על-ידי המשטרה ולא הוצגו לפני. לא ברור מדוע המשטרה לא ביקשה בשעתו מקבלו להציג בחקירתו המשטרתית את הבגדים שלטעنته קיביל מהנאשם. (וזו, החוקר המשטרתי שגביה מקבלו את הודעותיו במשטרה לא העיד לפני ומיליא לא נחקר על טענה זו). במבט אחר, יתרון כי מדובר במחדל חקירות. עם זאת, איןני סבורה כי הנאשם יכול להיבנות מאותו מחדל, בשים לב לכך שקיביל העיד כי עשה בבגדים שקיביל מהנאשם שימוש לצרכיו האישיים (עמ' 15, ש' 3, 6 לפורתוקול). לפיכך, סביר להניח שאף אליו הבגדים היו נתפסים בשלב חקירתו של קבilio במשטרה, לא ניתן היה לבדוק עליהם טביעות אצבע או פרט מזהה אחר שיקשור ביניהם לבין הנאשם.

שנייה, הסגנון קיבל כמובן רק שמציאות האבטחה בכניסה למתקן עצון לא נבדקו בסמוך לאחר פתיחת חקירת

המשטרה, על-מנת לבחון האם הנאשם נצפה כשהוא נכנס למקום עם שקיות ובתוכה בגין מותגים כניסה על-ידי קבילו. על כך אישיב כי ההגנה לא הוכיחה לפניי כי בעת הרלוונטי פעלו במת"ק עציוני מצלמות אבטחה שצימלו את הנכנסים בשער וכי הצלומים נשמרו לפוך-זמן כזה או אחר. ממילא, לא הוכיחה ההגנה מחדל חוקריי בעניין זה.

שלישית, הסגנור טען נגדך שהמאמישה לא הזמין עדות את לינדה שעבده עם קבילו. בהקשר זה יוער כי שני הצדדים אישרו בסיכוןם לפניי כי לינדה נחקרה במשטרה. למיטב הבנתי, הוועיטה המשפטית של לינדה נכללה בחומר החקירה שבתיק. אף-על-פי-כן, לא רק המאמישה אלא גם ההגנה לא ראתה לזמן את לינדה עדות או הגיע (באישור) את הוועיטה המשפטית לענייני. מכאן אני למדת שככל הנראה שניהם הצדדים לא ראו בעדותה של לינדה כבעל יכולת לתروم לעניינים, כל אחד מטעמי. לפיכך, אין לראות באירועה של לינדה כמחדר של המאמישה דוקא.

39. אשר על כן, ונוכח הטעמים שפורטו, אני סבורת כי אין בטענות שהעלת הסגנור בדבר מחדרים חוקריים או אחרים כדי לשנות מסקנתני לפיה המאמישה הוכיחה מעבר לספק סביר כי הנאשם נתן לקבילו בגין מותגים (חולצת פולו ומכנסי ג'ינס של חברת "טומי הילפיגר") בשווי של כמה מאות ל"י, וזאת לפי בקשתו של קבילו ובלא שקבעו שילם תמורהם, כניסה בכתב-האישום.

(ב) היסוד העובדתי של עבירות מתן שוחד והתקיימוו בנסיבות דנן

40. סעיפים 291, 293 ו- 294 לחוק העונשין, הנכללים אף הם בסימן ה' שכותרתו "UBEIROT SHOHD", קובעים כדלקמן:

291. מתן שוחד
"נותן שוחד לעובד הציבור כהגדתו בסעיף 290(ב) بعد פעולה הקשורה בתפקידו,
דינו-מאסר שבע שנים או קנס כאמור בסעיף 290(א).
293. דרכי שוחד
אין נפקא מינה בשוחד-
(1) אם היה כסף, שווה כסף, שירות או טובת הנאה אחרת;
...
(3) אם היה بعد פעולה מסויימת או כדי להטות למשוא פנים בדרך כלל;

...
(7) אם נלקח על מנת לסתות מן השורה במילוי תפקידו או بعد פעולה שעבד
הציבור חייב לעשותה על פי תפקידו".

294. הוראות נוספות
...
(ד) במשפט על שוחד לא יזקק בית המשפט לטענה-
(1)...
(2) שהЛОוקח לא עשה או אף לא התכוון או לא היה מוסמך או רשאי לעשות את
הפעולה".

41. האיסור הפלילי על מתן שוחד נועד להבטיח את תקינות התנהלותם של מוסדות השלטון ושל גופים ציבוריים, מתוך רצון להגן על אמון הציבור בזרועות השלטון ובמערכות הציבוריות. החומרה המיוחסת למינוחת לעבירות השוחד, ובו ה العبירה של מתן שוחד, משתקפת בעונש המרבי החמור שנקבע לכך, וכן ברוחב ובגמישות שמאפיינים את הגדרת יסודות העבירה (ראו: דברי כב' השופט פרוקצ'יה בע"פ 1224/07 בלאב נ' מדינת ישראל, פיסקה 59 (10.2.2010)).

כפי שעולה מהגדרת העבירה של מתן שוחד לפי סעיף 291 לחוק העונשין, היסוד העובדתי של העבירה הנדונה כולל שלושה מרכיבים: ראשית, נדרש כי נוטל השוחד יהיה עובד ציבור. שנית, נדרש כי ינתן לעובד הציבור "שוקד", שימושו כל טובת הנאה שניתן לראותה כאסורה בהתאם לערכים המונחים בסוד העבירה. ושלישית, נדרש כי מתן המתת יעשה בעבר פעולה הקשורה בתפקידו של עובד הציבור (ראו: דברי כב' השופט פרוקצ'יה בע"פ 1224/07 בלאב הנ"ל, פיסקה 55 (10.2.2010)).

aphaelnaCut להבחן את סוגיות התקיימות היסוד העובדתי של עבירות מתן השוחד במקרה שלפני.

42. בכל הנוגע למרכיב של "**עובד ציבור**" - אין חולק כי בעת הרלוונטיות לכתב-האישום היווה קבילו לעובד ציבור כאשר שימש כראש ענף תעסוקה במנהל האזרחי באיז"ש.

43. אשר למרכיב ה"**שוקד**" - בהתאם לשונו הברורה של סעיף 293(1) לחוק העונשין שנוסחו הובא לעיל, טובת ההנאה הנינתנת לעובד הציבור יכולה להיות מכל סוג שהוא, לרבות שווה-כסף. במקורה לפניהם הכוח מעבר לספק סביר כי הנאשם העניק לקבילו לפי בקשתו בגין מותגים (מכנסיים וחולצה של חברת "טומי הילפינג'" ששוויים כמה מאות לך) וזאת ללא שקבעו תשלום בעבורם. ודוק, עסקין בטובת-הנאה (בגדי מותגים) ששוואה הכספי אינה גבוהה (מספר מאות לך). עם זאת, ההלכה הפסוקה קובעת בבירור כי שווי המתת בעבירות שוחד, אינו חייב להיות בהיקפים ניכרים. כבר נפסק כי: "גם מחת בערך נמוך יחסית...עשוי לקיים את עבירת השוחד" (דברי כב' השופט (כתוארו אז) גורניס בע"פ 4115/08 גלעד נ' מדינת ישראל, פיסקה 35 (24.1.2011)). עוד נקבע כי: "הדגש אינו על ערכאה של הנטבה, לא מבחינת הננות ולא מבחינת המקביל, אלא בהנאה הגלומה במתתן הבדיקה האובייקטיבית" (דברי כב' השופט גולדברג בע"פ 4148/96 מדינת ישראל נ' גנות, פיסקה 10 (1996); עוד ראו: דברי כב' השופט פרוקצ'יה בע"פ 1224/07 בלאב הנ"ל, פיסקה 55). אוסף ואזכיר כי בהתאם לפיקתו של בית-המשפט העליון, גם כאשר גובה המתת אינו ידוע במידוק, ניתן להרשיע בעבירה של מתן שוחד (ראו: דברי כב' השופט (כתוארו אז) גורניס בע"פ 4115/08 גלעד הנ"ל, פיסקה 22).

במה ש לדברים האמורים, אני רואה לציין כי בתשובהו לכתב-האישום, העלה הסגנו טענת הגנה חלופית של זוטי-דברים, וזאת בהתייחס לשווים הכספי של הבגדים שניתנו לקבילו. דין טענה זו להידחות. למעשה, מתן שוחד לעובד הציבור שמהותו בגין מותגים בשווי של כמה מאות לך ללא שעבוד הציבור משלם עבורם, אינו יכול להיחשב מעשה "קל עריך" כנדרש בהגדרת הסיג של "זוטי-דברים" לפי סעיף 34ז לחוק העונשין. אך הוא הדבר, נכון טיב המעשה, נסיבותיו והשלכותיו הרחבות; וכן נוכח האינטרס הציבורי המונח בסיס כל עבירות השוחד, להגן על מידותיו של השירות הציבורי, על תפוקdom התקון של עובדי הציבור, על תדמיתו של השירות הציבורי ועל אמון הציבור בתיקונות פועלות המינהל ובמערכות הציבוריות. בהתחשב בכך רק להגן על הערכים האמורים כחלק מהਸירה על היציבות החברתית ועל סדרי הממשל, אני בדעה כי אם מתקיימים יתר היסודות העובdatים והנפשיים הקבועים בסעיף 291 לחוק העונשין, הרי מתן בגין מותגים ששוויים כמה מאות לך לעובד ציבור חוצה את סף האנטי-חברתיות הנדרשת ברמה המהותית לצורכי הטלת

44. בכל הנוגע לדרישה כי השוחד ינתן לעובד הציבור "بعد פעולה הקשורה בתפקידו" - האופי הפסול של השוחד טמון בכך שטובת-הנאה ניתנת לעובד הציבור עבור פעולה הקשורה בתפקידו. נדרש, אפוא, קשר-סיבתי בין הענקת המתה לבין פעולה של עובד הציבור בתפקידו, באופן שטובת-הנאה לא הוענקה ולא הייתה מוענקת לעובד הציבור כפרט, אלמלא הזיקה לתפקידו הציבורי. יחד עם זאת, ראוי להציג כי עסקין בעבירה התנהוגותית ולא תוצאתית. לפיכך, אין הכרח להוכיח כי עובד הציבור אمنם העניק לנוטן השוחד תמורה עבור המתה, או כי فعل פעולה מסויימת עבור נוטן השוחד. די אם ניתן השוחד העניק לעובד הציבור טובת הנאה בזיקה לתפקידו. ובלשונה של כב' השופטת חיות: "... אין זה מעלה או מוריד לעניין התgebשות עבירה זו אם עובד הציבור אכן הכיר פנים לנוטן השוחד וביצע עבورو פעולה כלשהי הקשורה בתפקידו" (ע"פ 8027/04 אלגרסי נ' מדינת ישראל, פיסקה 15 (23.2.2006)).

במקרה דנן, han קבילו והן הנאשם העידו באופן מפורש כי לא התקיימו ביניהם קשרי חברות אלא קשרי עבודה בלבד. מכאן שהענקת בגין המותגים לקבילו ללא תמורה לפי בקשו מהנאשם, לא נבעה מיחס ידידות או חברות בין הצדדים. קבילו הוסיף והיעיד כי קיבלת מתנות מעשייקים שבאו למתק"ק עצוון כדי ליטול היתרי עבודה לפועליהם, לא הייתה דבר מקובל במקום עבודתו. המשקנה המתיחסת היא כי הענקת בגין המותגים לקבילו ניתנה בזיקה למילוי תפקידו כעובד ציבור.

אמת, ממכלול העדויות שנשמעו לפני עליה כי קבילו לא הייתה יכולה להשפיע על עצם ההחלטה המהוותית האם לאשר היתרי עבודה לבקשת מעשייקים ישראלים, אם לאו. ההחלטה בעניין זה התקבלה בשירות התעסוקה בתל אביב. לפי דבריו של קבילו עצמו, לא היה נתן בידיו שיקול-דעת בעניין זה, והוא אף לא יכול היה לזרז את תהליך קבלת החלטות בשירות התעסוקה. נראה כי כיוון קבילו בדבריו כאשר העיד כי תפקידו היה "טכני", שכן הנפק היתרי עבודה שאושרו על-ידי גורם אחר ורק מסר אותם לידי המעשייקים. עם זאת, כפי שפרטתי בדברי לעיל, השירות שנותן קבילו למעשייקים - ובهم החברה שהנאשם הוא הגבר שלה - היה חשוב עבורם. הנאשם וודי-הגינה הנוספים העידו לפני כי היו נוהגים לצלצל לטלפון הניד של קבילו כאשר לא היה מענה טלפון במשרד המתק"ק, וזאת כדי לברר מראות האם המתק"ק פתוח ומתקבל קהל (מהעדויות עליה כי מדובר במתק"ק שמדובר בגוש עצוון ולעתים לא הייתה מתקיימת בו קבלת קהל עקב עיצומים או מצב בטחוני שלא אפשר זאת). השירות הטלפוני האמור שקבעו ספק באמצעות מכשיר הטלפון הניד שהחזיק מטעם מקום עבודתו, היה חשוב לפונים כדי שלא הגיע לגוש עצוון לחינם. זאת ועוד; במסגרת הבירורים הטלפוניים, היה בכוחו של קבילו למסור לפונה מידע מראש האם בקשרו להיתרי עבודה התקבלה או נדחתה, והאם נמצאה מנעה בנסיבות או אחרת להנפקת אישורי העבודה המבוקשים. מעדיות הנאשם ושני אחיו עליה בבירור כי עצם הנפקת אישורי העבודה במתק"ק עצוון חסכה להם זמן יקר, שאם לא כן - היו היתרי העבודה נשלחים לשוכות הטעוסקה ברשות הפלטינית וכך היה עלולה להתעכב מסירתם. על רקע כל אלה, ברי כי השירות שנותן קבילו היה משמעותי למשaicקים, לרבות לחברת שהנאשם משמש כגבר שלה. בהתחשב בכך, אין לקבל את טענת ההגנה לפיה לא הייתה סיבה למשaicקים לשאת חן בעינו של קבילו בעת ששימושו כראש ענף תעסוקה במנהל האזרחי. זאת ועוד; לפי עדותם של קבילו, הוא היה זה שפנה מיזמתו לנאים וביקש מהם לרכוש עבורו בגין מותגים. אין לשול אפרור כי הנאשם נערר לבקשתו האמורה של קבילו מחשש לקלקל את היחסים עמו /או על-מנת לשמור על מערכת יחסים חיובית, וזאת על רקע חשיבות השירות שספק קבילו כאמור לעיל.

ודוק, משלא הוכח אחרת אני מוכנה להניח כי כל ההיסטוריה עליהם עמדתי בנוגע למatters תפקido של קבילו - לרבות שיחות המעשייקים למכיש הטלפון הניד שלו - היו בתחום תפקידי וסמכויותיו של קבילו כעובד ציבור. זאת ועוד;

אני רואה לציין בምפורש כי לא הוכח ואף לא נתען לפני שקבעו סטה מן השורה בדרך כלשהי עבור הנאשם או עבור החברה שבשמה فعل הנאשם מול קבילו. כך למשל, אין טענה שה הנאשם קיבל לידי הitory עבודה שהחברה שהוא הגזבר שלה, לא הייתה זכאית לקבלם ממילא. יחד עם זאת, בהתאם לסעיף 293(3) לחוק העונשין שצוטט לעיל, לצורך התקיימות יסודות העבירה של מתן שוחד, אין נפקא מינה אם השוחד לא ניתן بعد פעולה מסוימת, אלא כדי להטות למשוא פנים בדף-כללו ולעת מצוא (בביקורת "שליח לחמר על-פני המים כי ברבות הימים תמצאנו": קהילת יא 1). יתרה מזאת; ובכך העיקר בעניין בנסיבות העניין - בהתאם לסעיף 293(7) לחוק העונשין שאף הוא צוטט לעיל, נדרש התקיימות יסודות העבירה של מתן שוחד, אין נפקא מינה אם השוחד ניתן بعد פעולה שעובד הציבור היה חייב לעשותה לפי הגדרת תפוקתו, אף כאשר לא התקיימה סטייה מן השורה. התפיסה המונחת בסיסי הסדר זה היא כי מן הראי למנוע מתן טובת-הנהאה פסולה לעובד ציבור, אף אם טובת-הנהאה ניתנה כדי שעובד הציבור יבצע תפוקיד ממילא נדרש לעשותו. תכלית ההסדר הנדון היא למנוע אפשרות שמא עובד הציבור ימצא במצב של ניגוד עניינים או במצב שעלול לגרום לעובד הציבור לפעול על-יסוד שיקולים זרים (למשל עקב אחר שעובד הציבור יחש מחויבות כלפי נוטן השוחד, בשל ציפיות האחرون ל"הՃדיות" מצד עובד הציבור בכל הנוגע לטיפול בעניינו), וזאת גם כאשר מדובר בטיפול המוגדר חלק מתקיידי הציבוריים של עובד הציבור). עצם הרהמצאות במצב מסווג זה בעקבות מתן השוחד, ללא קשר לאופן הגשanthaם בפועל של התפקיד הציבור שבעדו הוא ניתן, פוגע באמון הציבור בשירות הציבור ועלול לפגוע בשיקול-הදעת ובתפקוד התקין של עובד הציבור מקבל השוחד (ראו והשוו: דברי כב' השופט דנציגר בע"פ 5822/08 טרייטל נ' מדינת ישראל, פיסקה 30 (2009) (12.3.2009)).

44. העיר כי קבילו העיד לפני כי להערכתו הוא קיבל את המתת מה הנאשם כאות-תודה על השירות הטוב שננתן במסגרת תפוקידו (עמ' 9, ש' 23-25 לפרטוקול). בהתאם למכלול הוראות החוק והפסיקעה עליון עמדתי, ברי כי בנסיבות מתאימות מתן טובת-הנהאה לעובד ציבור יכולה לעלות כדי שוחד, וזאת גם כאשר תכליתה להכיר תודה לעובד הציבור על שירות שהוא נותן במסגרת תפוקידו. כך בוודאי בנסיבות בהן קיימת אפשרות סבירה כי קשי העבודה בין נתן השוחד ומתקבל השוחד יוסיפו לתפקידים גם לאחר הענקת המתת, כפי שארע בעניינים של קבילו וה הנאשם (ראו בעניין זה: דברי כב' השופט (כתוארו אז) גורניס בע"פ 4115/08 גלעד הנ"ל, פיסקה 33).

45. למען שלמות התמונה, אזכיר כי מעדותו של קבילו עליה בבירור כי היוזמה למתן השוחד הייתה של קבילו, ולא של הנאשם. עם זאת, מושכלות יסוד הניתן כי במשמעות הטלת האחריות בפלילים, אין חשיבות לשאלת מי מבין השניים יזמ את מעשה השוחד (ראו: דברי כב' השופט (כתוארו אז) שmag בע"פ 534/78 קבילו נ' מדינת ישראל, פ"ד לד(2) 281, 296 (1979)).

46. סיכום של דברים עד כה; אני סבורה כי היסוד העובדתי של עבירה של מתן השוחד הוכח מעבר לספק סביר.

(ד) היסוד הנפשי בעבירה של מתן שוחד והתקיימותו במקרה דין

47. בהתאם להלכה הפסוקה, העבירה של מתן שוחד אינה עבירה כוונה או "כוונה מיוחדת" (מטרה), אלא מדובר בעבירה מודעות. הדרישה היא להוכיח כי מבצע העבירה היה מודע לטיב המעשה (מתן השוחד) וכן מודע לקיום הנסיבות הרלוונטיות (טובת הנהאה הניתנת بعد פעולה הקשורה בתפקידו של עובד הציבור). יער כי "עצימת עינים", קרי - קיומו של חשד בדבר טיב המעשה ואפשרות קיום הנסיבות תוך הימנענות מלברר את אותו חשד, שקרה במישור המהותי כנגד מודעות (ראו: סעיף 20(ג)(1) לחוק העונשין; עוד ראו: דברי כב' הנשיא ברק בע"פ 5046/93 מדינת ישראל נ' הוכמן, פ"ד נ(1) 2, פיסקה 13 (1996)). עוד לציין כי אין דרישת לקיום מודעות אצל נתן השוחד להשלכות

המשפטיות של המעשה (ראו: דברי כב' השופט פרוקצ'יה בע"פ 1224/07 בלבד הנ"ל, פיסקה 55).

48. בהעדר יכולת להתחקות אחר צפונות ליבו של אדם, הוכחת היסוד הנפשי של כל עבירה פלוילית אינה משימה פשוטה. כך בדרך-כלל, וכך במיוחד בעבירות שוחד המתבצעות לא פעם הרחק מעיני הציבור, ללא נוכחות עדים נוספים מלבד מקבל השוחד ונוטנו. בוגע למקרים בהם אין נמצא ראיות ישירות לקיומו של היסוד הנפשי, קבעה ההלכה הפסוקה כי בנסיבות מתאימות ניתן לעשות שימוש בחזקת המודעות, מהוות חזקה עובדתית-ראיתית שמקורה בניסיון החיים ובסכל הישר. מדובר בחזקה שניתנת לסתירה ולפייה ההנחה היא כי על דרך הכלל, אדם מודע למשמעות התנהגותו מבחינת טיבת הפיזי, ולאחריו נסיבותיה. אין מדובר בחזקה המعتبر את נטל השכנוע לכתחפו של הנאשם, וכל שעליו לעשות הוא לעורר ספק סביר לגבי המסקנה הנובעת מאותה חזקה וזאת כדי לטעות את ההנחה המוצעה בבסיסה (ראו והשו לעניין העבירה של קבלת שוחד: דברי כב' השופט חיים בע"פ 8027/04 אלג'ריסי הנ"ל, פסקאות 14-15; עוד ראו לעניין העבירה של מתן שוחד: דברי כב' השופט פרוקצ'יה בע"פ 1224/07 בלבד הנ"ל, פיסקה 55).

49. בנסיבות דנן, קבעתי כי הוכח מעבר לספק סביר שהנائم העניק לקבilio לפי בקשתו מתח בגדים מותגים בשווי של כמה מאות ל"י, ללא שקיבilio שילם עבורם. כפי שצוו לעיל, הן קבilio והן הנאשם לפניו כי לא שררו ביניהם יחס חברות או ידידות, אלא קשרי עבודה בלבד. בנסיבות אלה, כמו חזקת המודעות שמקורה בניסיון החיים ובסכל הישר, לפיו הנאשם היה מודע לטיב מעשייו ולנסיבות ביצוע העבירה. לשון אחר; חזקה היא כי כאשר הנאשם נתן לקבilio במתנה את בגדים מותגים לפי בקשתו, הנאשם היה מודע לכך שהדבר נעשה בזיקה למילוי תפקידו של קבilio כעובד ציבור. הנאשם לא סתר את החזקה האמורה (הוא הכחיש את עצמו ביצוע המעשים אולם גרסתו לא התקבלה כאמור). המסקנה המתבקשת, אפוא, היא כי חזקת המודעות נותרה על-כנה. לפיכך, ניתן לקבוע כי התקיים במקרה דנן היסוד הנפשי הנדרש בעבירה של מתן שוחד.

סוף דבר

50. אשר על כן, ומוכח מכלול הטעמים שפורטו לעיל, אני קובעת כי המאשימה הוכיחה מעבר לספק סביר את העבירה שיוחסה לנائم בכתב-האישום, על יסודותיה העובדיים והנפשיים. לפיכך, אני מרושעה את הנאשם בעבירה של מתן שוחד לפי סעיף 291 לחוק העונשין.

ניתנה היום, ח' אלול תשע"ד, 03 ספטמבר 2014, במעמד הצדדים.